

Badania dyfrakcyjne cienkowarstwowych struktur pod kątem zastosowań w elektronice spinowej

Jarosław Kanak

Katedra Elektroniki, WIEiT AGH

Seminarium WFiIS AGH, 25 | 2019

NCN grant DEC-2012/05/E/ST7/00240

Laboratorium Badań Strukturalnych

• • • •

http://www.lbs.agh.edu.pl/

W dniu 25 lipca 2013r. Laboratorium uzyskało akredytację z Certyfikatem Akredytacji Laboratorium Badawczego nr AB 1445

- Motywacja
- Magnetyczne złącza tunelowe (MTJ)
- Układy Co/Pt z prostopadłą anizotropią magnetyczną
- Hybrydowe układy metal spinowo-orbitalny/ferromagnetyk do badań spinowego efektu Halla (Ta/CoFeB/MgO/Ta)

Spis publikacji

AGH

- [1] J. Kanak, M. Czapkiewicz, T. Stobiecki, M. Kachel, I. Sveklo, A. Maziewski, and S. van Dijken, phys. stat. sol. (a), 204 (2007) 3950
- [2] J. Kanak, T. Stobiecki, V. Drewello, J. Schmalhorst, and G. Reiss, phys. stat. sol. (a), 204 (2007) 3942
- [3] J. Kanak, T. Stobiecki, A. Thomas, J. Schmalhorst, G. Reiss, Vacuum, 82 (2008) 1057
- [4] J. Kanak, T. Stobiecki, S. van Dijken, IEEE Trans. Magn., 44 (2008) 238
- [5] J. Cao, J. Kanak, T. Stobiecki, P. Wisniowski, and P.P. Freitas, Effect of Buffer Layer Texture on the Crystallization of CoFeB and on the Tunnel Magnetoresistance in MgO Based Magnetic Tunnel Junctions, IEEE Trans Magn., 45 (2009) 3464.
- [6] J. Kanak, P. Wiśniowski, T. Stobiecki, A. Zaleski, W. Powroźnik, S. Cardoso, P. Freitas, J. Appl. Phys. (2013) vol. 113, 023915,
- M. Cecot, J. Wrona, J. Kanak, S. Ziętek, W. Skowroński, A. Żywczak, M. Czapkiewicz, T. Stobiecki, IEEE Transactions on [7] Magnetism 51 (2015) 6101504
- M. Frankowski, A. Żywczak, M. Czapkiewicz, S. Ziętek, J. Kanak, M. Banasik, W. Powroźnik, W. Skowroński, J. Chęciński, J. [8] Wrona, H. Głowiński, J. Dubowik, J.-Ph. Ansermet, T. Stobiecki, J. Appl. Phys. 117, (2015) 223908,
- [9] W. Skowroński, M. Cecot, J. Kanak, S. Ziętek, T. Stobiecki, L. Yao, S. van Dijken, T. Nozaki, K. Yakushiji, S. Yuasa, Appl. Phys. Lett. 109 (2016) 062407.
- M. Cecot, Ł. Karwacki, W. Skowroński, J. Kanak, J. Wrona, A. Żywczak, L. Yao, S. Dijken, J. Barnaś, T. Stobiecki, Scientific [10] Reports 7, Article number: 968 (2017)
- [11] P. Nawrocki, J. Kanak, M. Wójcik, T. Stobiecki, Co-59 NMR analysis of CoFeB-MgO based magnetic tunnel junction, Journal of Alloys and Compounds. 741 (2018) 775-780
- [12] W. Skowroński, Ł. Karwacki, S. Ziętek, J. Kanak, S. Łazarski, K. Grochot, T. Stobiecki, P. Kuświk, F. Stobiecki, and J. Barnaś, Physical Review Applied, Accepted 15 January 2019

Motywacja

MR=(RAP-RP)/RP~ 1000%

Butler *et al.* PhysRev. B, 63 056614 (2001). Mathon& Umerski, Phys. Rev. B 220403 (2001).

Magnetyczne złącze tunelowe (MTJ)

MR ratios up to 1,000% at RT S. Ikeda et al., Appl. Phys. Lett., 93, 082508 (2008).

Jiang et al., Appl. Phys. Express, **2**, 082008 (2009).

RA, TMR and H_{in} of MTJs with Al–O and MgO barrier

Buffer	ffer Al–O MTJs				MgO MTJs			
	$\frac{\text{RA-P}}{(M\Omega\mu\text{m}^2)}$	RA-AP $(M\Omega \mu m^2)$	TMR (%)	H _{in} (kA/m)	$\begin{array}{c} \text{RA-P} \\ (M\Omega\mu\text{m}^2) \end{array}$	$\begin{array}{c} \text{RA-AP} \\ (M\Omega\mu\text{m}^2) \end{array}$	TMR (%)	H _{in} (kA/m)
A B	10.7 4.7	15.5 6.9	44 46	1.1 3.2	0.36 0.073	0.88 0.16	141 113	0.28 1.8

RA-P and RA-AP were measured in parallel and antiparallel orientation of magnetizations of free and pinned layer, respectively.

J. Kanak, et al. Vacuum 82 (2008)1057

J. Kanak, et al. phys. stat. sol. (a) 204 (2007) 3942

Nanoszenie i strukturyzacja

300 µm

Leybold CLAB600

- sputter deposition
- •6 sources, 4", DC or RF mode
- •high vacuum
- •automatic sample handling

•plasma oxidation chamber

University Bielefeld - Thin Films and Physics of Nanostructures

J. Kanak, et al. Vacuum 82 (2008)1057 J. Kanak, et al. phys. stat. sol. (a) 204 (2007) 3942

Fig. 3. Specular X-ray reflectivity measurements and fittings for Si/SiO₂/ buffer/IrMn 12 nm/Ta 5 nm samples with buffer A: Cu 25 nm (a) and B: Ta 5 nm/Cu 25 nm (b). For better visualization the experimental and fittings curves are split.

Fig. 4. The AFM images (500 nm × 500 nm) measured on the top of annealed MTJs with Al-O barrier grown on buffer A Cu 25 nm (a) and B Ta 5 nm/Cu 25 nm (b), and MTJs with MgO barrier grown on buffer A Cu 25 nm (c) and B Ta 5 nm/Cu 25 nm (d).

Symulacje profili XRD

J. Kanak, et al. J. Appl. Phys. 113, (2013) 023915

	Ru 18 nm		PtMn 20) nm	CoFeB 15 nm	
	D	texture	D	texture	D	texture
Sample	[nm]	coeff.	[nm]	coeff.	[nm]	coeff.
PSV	16	1	-	-	7	0.16
EB-SV	16	1	12	0.56	6	0.12

Nanoszenie - system przemysłowy

AGH Singulus TIMARIS

Multi Target Module *Top:* Target Drum with 10 rectangular cathodes; Drum design ensures easy

maintenance; Bottom: Main part of the chamber containing LDD equipment

Transport Module (UHV wafer handler)

Ultra – High – Vacuum Design: High Throughput (e.g. MRAM): High Effective Up-time: Base Pressure ≤ 5*10⁻⁹ Torr (Deposition Chamber)
9 Wafer/Hour (1 Depo-Module)
18 Wafer/Hour (2 Depo-Module)

Pomiary XRR, AFM

J Wrona, J Kanak, et al., Journal of Physics: Conference Series, 200, (2010) 052032

Układy Co/Pt z antyferromagnetykiem

Fig. 5. Effective magnetic anisotropy of (a) top- and (b) bottom-pinned $[Pt/Co]_3$ -IrMn multilayers as a function of $1/2\sigma$. The solid and dashed line in (a) indicate fits to the data of as-deposited top-pinned multilayers with $t_{\rm Co} = 0.5$ nm and $t_{\rm Co} = 0.7$ nm, respectively.

Fig. 1 XRD θ-2θ scans (a) and rocking curves (b) for Pt/Co multilayers deposited onto buffers A, B, C, and D. J. Kanak, et al. phys. stat. sol. (a), 204 (2007) 3950

Fig. 4 The reversal magnetization relaxation via nucleation (a) and domain expansion (b) plotted as a function of $\ln(t/t_{50})$, where t_{50} is the time necessary to reverse half of the total magnetization. The lines indicate fits to the maximum slope of the relaxation curves. The insets show MOKE microscopy images taken during reversal of Pt/Co multilayers grown onto different buffer layers. The image area is $200 \times 250 \,\mu\text{m}^2$.

Fig. 3 Polar MOKE hysteresis loops of [2 nm Pt/0.5 nm Co]₅/2 nm Pt multilayers on buffers A, B, C, and D.

18 20	
100 84	

Fig. 5 MFM images of Pt/Co multilayers on buffer A (a) and buffer D (b). The image area is $4 \times 4 \mu m^2$.

J. Kanak, et al. phys. stat. sol. (a), 204 (2007) 3950

 Table 1
 Structural and magnetic parameters.

Buffer	A	в	С	D
AFM RMS [nm]	0.76	0.53	0.56	0.92
Reflectivity RMS [nm]	1.19	0.91	0.84	1.30
1/2σ	0.047	0.250	0.201	0.272
$\sigma_{\rm W}$ [meV]	39.0	18.6	17.1	19.2
$\mu_0 H_C [mT]$	66.12	52.41	46.54	53.19
K _{eff} [kJ/m ³]	446	921	894	931
$V_{\rm B} [\rm nm^3]$	1230	1310	1430	1370

Spinowy efekt Halla

- Spinowo spolaryzowany prąd w metalach ciężkich oddziaływanie spin-orbita
- Materiał ferromagnetyczny Fe, Co, CoFeB
- Materiały: ciężki metal Ta, W, Pt,

Spinowy kąt Halla θ_{SH} stosunek prądu spinowego do prądu ładunkowego:

$$\theta_{SH} = \frac{\hbar}{2e} \cdot \frac{J_s}{J_e}$$

K. Ando, et al., J. Appl. Phys. 109, 103913 (2011)

Ta/CoFeB – badania strukturalne

Wygrzewanie: 330 °C, 20 min Bufory: Ta 5 nm, 10 nm, 15 nm

Analiza pomiarów XRD

θ-2θ

GID (grazing incidence diffraction)

M. Cecot, J. Kanak, et al., Scientific Reports 7, Article number: 968 (2017)

(002) planes in the MgO layers are marked with blue lines. The insets in (a,b) show fast Fourier transform (FFT) patterns from designated areas. The results indicate that the 5 nm Ta layer is amorphous and the 15 nm Ta layer is polycrystalline.

Warstwa magnetycznie martwa

Figure 9. Spin Hall angle of the interface and non-magnetic metal Ta layers obtained from fits to experimental data with indicated parameters of spin memory loss (SML) and λ_N .

M. Cecot, J. Kanak, et al., Scientific Reports 7, Article number: 968 (2017)

- W pracy przebadano szeroką gamę materiałów stosowanych w elektronice spinowej
- Wykazano, że dobór materiałów, sposób nanoszenia oraz struktura warstwowa ma ogromny wpływ na własności mikrostrukturalne
- Pokazano wpływ struktury na międzywarstwowe sprzężenia magnetyczne i charakterystyki przełączania

Podziękowania

Katedra Elektroniki, AGH:

- Monika Cecot
- Witold Skowroński
- Sławomir Ziętek
- Tomasz Stobiecki
- Maciej Czapkiewicz
- Wiesłw Powroźnik
- Piotr Wiśniowski
- Marek Frankowski
- Stanisław Łazarski
- Krzysztof Grochot
- Antoni Żywczak ACMiN, AGH
- Jerzy Wrona Singulus Technologies, Niemcy
- S. van Dijken, L. Yao Nanomagnetism and spintronics, Uniwersytet Aalto, Finlandia

NCN grant DEC-2012/05/E/ST7/00240 - Struktura krystaliczna, modele oraz własności magnetoelektryczne układów wielowarstwowych nanoelektroniki spinowej

Dziękuję za uwagę